Янги йилингиз қутлуғ бўлсин!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

14 ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 1 (3483),

1 январь
ЯКШАНБА
1967 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ ХАЛҚИГА ЯНГИ ЙИЛ ҚУТЛОВИ

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Яна бир неча дақиқалардан сўнг Кремль куранти янги, 1967 йил кирганлигидан дарак беради.

Яхши одатимизга кўра, биз ўтиб бораётган йилни кузатиб қоламиз, у билан самимий хайрлашамиз. Ўтган йили қандай ажойиб воқеалар рўй берди?

Ўтган йил советлар мамлакатининг коммунизм қуриш йўлидан янги катта қадам қўйишини бошлаб берган КПСС XXIII съезди йили бўлди. Съезд Ленинчи партиямизнинг барча социализм мамлакатлари билан, бутун дунё коммунистлари билан, империализмга қарши барча курашчилар билан интернационал бирдамлигини ёрқин намойиш қилди.

Ўтган йил — беш йилликнинг биринчи йили, совет халқи катта зафарлар қозонган, халқ хўжалиги муваффақиятли ривожлантирилган ва меҳнаткашларнинг фаровонлиги янада оширилган йил бўлди. Қаҳрамон ишчилар синфи яхши меҳнат қилди. Мамлакатда саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш анча кўпайтирилди, янги фабрика ва заводлар, уй-жой бинолари ва мактаблар қурилди, бутун-бутун шаҳарлар ва посёлкалар бунёд қилинди. Қишлоқ меҳнаткашлари ғоят катта муваффақиятларга эришдилар. Улар асосий экинлардан яхши ҳосил етиштирдилар. Давлат дон, пахта, кунга боқар, гўшт, сут, тухумни ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ харид қилди. Бу эса, аҳолининг қишлоқ хўжалик маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларини узлуксиз таъминлаб туриш имконини беради. Халқ интеллигенциямизнинг фаолияти самарали бўлди. Мамлакат фан, техника, маданият соҳасидаги янги-янги ютуқлар билан бойиди.

Ўтган йил — Совет давлатининг халқаро позициялари янада мустаҳкамланган, жаҳон социализм системаси мустаҳкамланган, халқларнинг империалистик агрессияга қарши, озодлик, тинчлик ва социал тараққиёт учун олиб бораётган кураши кучайган йил бўлди.

Азиз ўртоқлар! Бошланаётган йил хонадонимизга, совет халқларининг катта ва аҳил оиласига одатдан ташқари, алоҳида йил бўлиб кириб келмоқда. Янги йил — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг эллик йиллиги йили бўлади. Совет халқи, барча мамлакатларнинг меҳнаткашлари жаҳонда биринчи социалистик давлат бунёд этилганлигининг шонли юбилейини нишонлайдилар. Янги йил — коммунизм жаҳоншумул тарихий ғалабаларининг, революциямиз илҳомчиси ва йўлбошчиси, Коммунистик партия билан Совет давлатининг асосчиси Владимир Ильич Ленин ғоялари тантанасининг улуғ байрами бўлади. Совет Ҳокимиятининг эллик йили, социализмнинг оғир синовлар ва улуғ ғалабалар билан ўтган йиллари Совет тузумининг мустаҳкамлигини ва яратувчилик қудратини, партия билан халқнинг енгилмас бирлигини, мамлакатимиз халқларининг қардошларча дўстлиги кучини бутун дунёга кўрсатди. Халқимиз ўзининг жамиятни социал жиҳатдан қайта қуриш учун олиб борган қаҳрамонона кураши билан бутун прогрессив инсониятнинг чуқур ҳурматига сазовар бўлди, ер юзининг ҳамма жойларида миллион-миллион дўст орттирди.

Халқимиз эришилган натижалардан ҳаққоний ифтихор туйғулари билан, келажакнинг равшан режалари ва истиқболлари билан янги йилга қадам қўймоқда.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, ССР Иттифоқи Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети сиз, азиз ўртоқларни кириб келаётган янги йил билан чин кўнгилдан ва қизғин табриклайдилар ҳамда Совет Ватани бахт-саодати йўлидаги меҳнатда муваффақиятлар, сиҳат-саломатлик, зўр бахт-саодат ва ҳаётда шод-хуррамлик тилаб билдирилган энг эзгу истакларини йўллайдилар.

Ҳурматли революция ветеранларимизни, уруш ва меҳнат ветеранларини, завод ва фабрикалардаги, дала ва фермалардаги меҳнаткашларни, ўз ишлари билан Совет фани ва маданиятини бойитаётган, ўз меҳнати билан совет кишиларимизнинг ҳаёти ва турмушини яхшилашга кўмаклашаётган, болаларимизга билим ва тарбия бераётган, инсон саломатлиги тўғрисида ғамхўрлик қилаётган ҳамма кишиларни қизғин табриклаймиз!

Азиз аёлларимизни янги йил билан чин кўнгилдан қутлаймиз! Ота-боболаримизнинг революцион ишжоатларини муносиб давом эттираётган ажойиб совет ёшларини қизғин табриклаймиз!

Шавкатли қуролли кучларнинг барча жангчиларига янги йил қутловларини йўллаймиз.

Шу дамларда байрам дастурхони атрофига тўплана олмайдиган, ишлаб чиқаришда меҳнат вахтасида турган, поезд ва самолётларни бошқариб бораётган, денгиз ва океанларда сузиб бораётган, бепоён ватанимизнинг муқаддас чегараларини қўриқлаб турган кишиларни чин кўнгилдан табриклаймиз, ҳар бир оилани, ҳар бир коллективни, бутун улуғ совет халқини муборакбод қиламиз!

Совет халқи номидан қардош социалистик мамлакатларнинг халқларига, бутун дунёдаги Коммунистик ва ишчи партияларга, ишчилар синфига, меҳнаткашларга, мустамлакачилик асорати занжирларини парчалаб ташлаб, янги турмуш қураётган халқларга, империализм ва мустамлакачиликка қарши курашаётган барча кишиларга қизғин янги йил қутловлари ва энг яхши тилаклар йўллаймиз.

Америка интервентларига қарши мардонавор жанг қилаётган қаҳрамон Вьетнам халқини чин кўнгилдан табриклаймиз ва озодлик ҳамда мустақиллик учун олиб бораётган адолатли курашида унга муваффақиятлар тилаймиз!

Кириб келаётган йил империалистик агрессорларга қарши, тинчлик, демократия ва социализм учун курашда янгидан-янги ғалабалар билан нишонлансин!

Коммунизм, тинчлик, социал-тараққиёт ва инсоният бахт-саодати учун курашувчи совет халқига шон-шарафлар!

Совет халқининг жанговар авангарди — Ленинчи партиямизга шон-шарафлар!

Юбилей йилида янги ютуқлар бизга ёр бўлсин!

Янги йилингиз, янги иқболингиз қутлуғ бўлсин, азиз ўртоқлар ва дўстлар!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ | СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА | *БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА* | **МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИ**

БИНОКОРЛАР, ҒАЛАБА МУБОРАК

Қардош республикалардан Ўзбекистон пойтахтига ёрдам кўрсатиш учун келган бинокорлар фахрли топшириқни бажардилар. Бу хабарни эшитиш тошкентликлар учун қувончлидир. Иттифоқдош республикалар, Москва ва Ленинград қурилиш ташкилотлари 1966 йил учун ажратилган маблағларни ўзлаштириш планини умуман муддатидан олдин бажардилар.

«Главмосстрой», «Укрстрой», «Главленинградстрой», Россия федерацияси, Эстония, Литва, Қирғизистон, Молдавия қурилишлари Тошкентда айниқса катта ҳажмда қўшимча қурилиш ишларини бажардилар. Ҳозирнинг ўзидаёқ юз минг квадрат метрлаб уй-жой фойдаланишга топширилди ва топшириш учун тайёрлаб қўйилди. Кўпгина уйлар учун пойдевор ва бошқа ҳозирлик ишлари кўриб қўйилди. Украина бинокорлари ва Москваликлар жами саҳни 80 минг квадрат метр уй-жойлар учун пойдевор тайёрладилар ва уларни қура бошладилар. Қардош республикалардан келган бинокорлар 1967 йилда Тошкентда жами 835 минг квадрат метр уй-жой қуришни мўлжалламоқдалар.

(ЎзТАГ).

ЮЗ МИНГ КУБОМЕТР

Водоконал тресги Тошкентнинг реконструкция ва янгидан барпо қилинаётган районларига сув беришни кучайтирмоқда. Трест бошқарувчиси М. И. Хўжаевнинг маълум қилишича, янги насослар ўрнатиш ва асбоб-ускуналарни реконструкция қилиш ҳисобига сувнинг бир кунлик нормаси 100 минг кубометр оширилади. Йиллик план ортиғи билан бажарилди.

МАТБААЧИЛАР РАПОРТИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Давлат матбуот комитетининг полиграфия корхоналари маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар.

Қашқадарё ва Тошкент областларининг полиграфчилари мусобақада ғолиб чиққанликлари ҳақида биринчилар қаторида рапорт бердилар. 2-, 5-, 7-, 8-босмахоналар, Фарғона области, Қўқон, Марғилон, Олмалиқ, Чирчиқ, Калинин, Когон ва бошқа шаҳар босмахоналари яхши меҳнат қилдилар.

БАЛЛИ, АЗАМАТЛАР

Бу бошқарма бинокорларининг ажойиб ва самарали меҳнати мақтовга сазовордир. Аҳил ва иноқ коллектив беш йилликнинг биринчи йилида баракали ишлади. Социалистик мусобақани ўзаро қизитиш, илғор иш усулларини кенг қўллаш туфайли қурилиш-монтаж ишлари йиллик планини муддатидан анча илгари — 10 декабрдаёқ муваффақиятли адо этди. Йиллик топшириқ 105,3 процент қилиб адо этилди.

Қўли гул бинокорлар йил бошидан буён жуда кўп турар-жойлар, қатор хўжалик биноларини фойдаланишга топширдилар.

159-қурилиш трестига қарашли 22-бошқарманинг меҳнатсевар бинокорлари йил охирига келиб йирик сабзавот маҳсулотлари омбори ва минг квадрат метрдан ортиқ турар-жойларни қуриб битказиш юзасидан олган мажбуриятларини бажардилар.

З. АМРУЛЛАЕВ,
И. АБДУҲОЛИҚОВ,
А. ОТАМУРОДОВ.

ЎЗБЕК ПАХТАСИ 19 МАМЛАКАТГА

Югославия — «оқ олтин» экспорт қиладиган жаҳондаги энг йирик мамлакатлардан бири бўлган Ўзбекистон пахта толасини сотиб оладиган ўн тўққизинчи чет мамлакатдир. Республика пахта заводлари байрам арафасида Югославияга юқори сортли пахта толасининг дастлабки туркумини жўнатди. Бу жўнатилган хомашё Югославия тўқимачиларига камида 20 миллион метр газлама ишлаб чиқариш учун етарлидир.

Ўзбекистон пахтасини сотиб олаётган мамлакатлар қаторида Англия, Вьетнам Демократик Республикаси, Германия Демократик Республикаси, Куба, Италия, Польша, Франция, Япония бор. Бу йил республика халқаро бозорга ўзининг экспорти тарихида мисли кўрилмаган кўп миқдорда — юз минглаб тонна хом ашё жўнатди.

Совет Иттифоқининг асосий пахта базаси ҳисобланган Ўзбекистон бу йилги мавсумда тўрт миллион тоннадан кўпроқ пахта тайёрлади. Ана шу пахтадан келгуси йил ишлаб чиқариладиган толага ҳозирдаёқ чет эллардан буюртмалар олинди. Югославия ана шундай мамлакатлардан биринчи бўлиб буюртма юборди. Бу мамлакат 1967 йилнинг биринчи кварталида 3 минг тонна хом ашё харид қилиш ниятидадир. (ЎзТАГ).

ЮБИЛЕЙ 50 ЙИЛИ

1966 ЙИЛ ЗАФАРЛАРИ

ПАХТА

Областимиз пахтакорлари беш йилликнинг биринчи йилида она-Ватан хазинасига қарийб 350.000 тонна «оқ олтин» армуғон этдилар. Бу йиллик пландагидан 32,5 минг тонна кўп демакдир.

САБЗАВОТ

Сабзаветкор деҳқонларимиз эл дастурхонига 227.000 тонна сабзавот, картошка ва қовун-тарвуз тухфа қилдилар.

ГЎШТ

Бўрдоқичиларимизнинг элга етказиб берган гўштлари қарийб 20.000 тонна бўлди.

СУТ

Чевар сут соғувчиларимиз шаҳар аҳолисига 56.000 тонна серқаймоқ сут ҳадя этдилар. Бу соҳадаги план 105 процент адо этилди.

ТУХУМ

Паррандабоқарларимизнинг йил давомида шаҳарликларга жўнатган тухумлари 32.000.000 донага етди. Йиллик пландагидан ташқари 1,5 миллион донадан кўпроқ тухум сотилди.

ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Ўзбекистон ССР ғалла маҳсулотлари ва омухта ем саноати министрлиги корхоналарининг коллективлари ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар.

РАВОН ЙЎЛЛАР

«Ташоблавтошосдорстрой» бошқармаси коллективи йиллик планни 24 декабрдаёқ 150 процент қилиб бажардилар.

Коллектив йил бошидан бери область шаҳар ва қишлоқларида кенг кўламда янги равон йўлларни қурди. Пландаги 61,5 километр ўрнига 78 километр йўлга қорамойга аралаштирилган шағал ётқизилди. Узунлиги 130,4 километр бўлган йўл шохобчалари текисланди. 297 километр узунликдаги йўл капитал ва жорий ремонтдан чиқарилди. Қурувчилар нормадаги учта ўрнига 11 та кўприкни фойдаланишга топширдилар.

Матбуотда биринчи марта эълон қилинаяпти

Ғафур ҒУЛОМ

Эллик ёшли Октябрь

Бу кун календардан навбат варағин,
Йиртиб ёруғ кунга боқувчи ўртоқ,
Равшанроқ ёритиб, кўзинг қароғин,
Ўнгига, терсига диққат билан боқ.
Бу йил эллик ёшнинг ёқур чироғин,
Жаҳонни титратган улуғ инқилоб.
Эллик йил курашнинг аниқ сўроғи.
Ҳар қадам бир қомус, минг варақ китоб.
Ғолиб Октябрнинг эллик ёшида
Шунча юксакликка чиқолди Ватан.
Гулчамбар кўринар уфқи бошида
Етук инсонга хос етук анжуман.

Йигирманчи асрнинг устодларимиз,
Бизнинг инқилобдан у топди мазмун.
Эндиги минг йилга машъал зеҳнимиз,
Асрлар йўл топар биздан бус-бутун.
Инсонлик қадрин топган эллик йил
Довруғи тинглаңар жумла-жаҳонда.
Ақл билан илму фан, қудратдир кафил
Яшайбер, одамзод, озод замонда.
Улуғ Октябрнинг ярим асри бу.
Коммунизм даврин нурли эшиги.
Советлар Ватани қалбимга кўзгу,
Жаҳон инқилобин она бешиги,

ТУХФАЛАР, ХУШХАБАРЛАР

● Нон ҳамма нарсадан азиз. Пойтахтимиздаги биргина булка-кондитер комбинати йил охиригача 210 минг сўмлик ана шундай маҳсулот ишлаб чиқарди. Бу 270 тонна ноз-неъмат демакдир.

● Пайпоқ-трикотаж фабрикаси 186 минг сўмдан ортиқ маҳсулот тайёрлади. Бу ерда 35 янги модель бўйича маҳсулот ишлаб чиқарила бошланди. Маҳсулот таннархи бир йилда 382 минг сўмга камайди.

● Куни-кеча область пахта тресги йиллик планини 101 процент қилиб адо этди. 1966 йил охиригача пахта заводларида 3 минг тоннадан зиёд тола ишлаб чиқарилди. Бу 3 миллион сўмлик қимматбаҳо хомашё демакдир.

● Утган йил область қишлоқларида 200 минг квадрат метрдан ортиқ уй-жой майдони фойдаланишга топширилди. Неча юзлаб колхозчи ва совхоз ишчилари янги шинам уйларга кўчиб киришди.

ЯНГИЛИК ШАРОФАТИ

Янгиликлар...

Бирор кунимиз йўқки, янгиликларсиз ўтаётган бўлсин. Ҳа, турмушимиз ажойиб воқеаларга бой. Кишини тўлқинлантирувчи, қалбларни чексиз қувончларга тўлдирувчи янгиликлар кўп. Бундай янгиликлар тез-тез содир бўлиб туради. Бундай прогрессив воқеалар турмушимизни янада фаровон, меҳнатимизни тобора баракали қилишга, севикли она-Ватанимиз куч-қудратини ошириш ва уни яна ҳам кўркам бўлишига хизмат қилади.

Халқ хўжалигининг қайси соҳасини олиб кўрманг, ҳаммасида қатор ўзгаришлар, фақат ижобий ўзгаришлар рўй берганлигининг гувоҳи бўласиз. Шуниси қувончлики, бу ўзгаришлар экономикамизнинг у ёки бу тармоғини янада тез суръатлар билан ривожланишига ёрдам беряпти. Ўтган йилимиз ҳам шундай воқеаларга бой йил бўлди. Буларнинг ҳаммаси Коммунистик партиянинг донолиги, коммунизмнинг муҳташам биноси пойдеворини яратаётган меҳнатсевар, мардонавор халқимизнинг янгиликка чаңқоқлиги, унинг доим ижодий изланишда бўлаётганлиги натижасидир.

Иқтисодий ислоҳот ҳам шундай янгиликларнинг бири бўлди, у халқ хўжалиги тарихида янги даврга асос солди. Ишлаб чиқаришни планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантириш деб аталувчи бу ислоҳот экономиканинг етакчи соҳаси, мамлакатимиз куч-қудрати, фаровонлигимиз асоси — саноатнинг барқ уриб юксалиши, мислисиз суръатлар билан олға бориши учун кенг уфқлар очди, қулай имкониятлар яратиб бермоқда. Москва фирма, бирлашма ва автобазаларида, Ленинград корхоналарида, Украина завод ва фабрикаларида обдан синовдан ўтган, ижобий томонларини кўз-кўз қилган бу усул партия ва халқимиз томонидан маъқулланди.

Шундан кейин бу янгилик парвоз этиб, бутун мамлакат бўйлаб ёйилабошлади. Эндиликда янги усулнинг афзалликларидан баҳраманд бўлаётган коллективлар кун сайин кўпаймоқда. Ўтган йили иқтисодий ислоҳот айрим завод-фабрикаларимизда ҳам амалга оширилди. У, ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтирибгина қолмай, коллективлар фаолиятининг энг муҳим кўрсаткичлари — таннархнинг арзонлашишига, маҳсулот сифатининг кескин яхшиланишига олиб келди. Янги усул кишилар тарбиясига ҳам ижобий таъсир қилмоқда.

Бизда иқтисодий ислоҳотнинг қутлуғ қадами етиб келган корхоналар ҳали кам, бармоқ билан санарли даражада. Лекин шунга қарамай янги усулнинг ҳосиятлари битмас-туганмас эканлиги яққол кўзга ташланиб турибди. «Учқун» тўқимачилик галантерея фирмаси коллективи янгича ишлашнинг пионери бўлди. Тамаки фабрикаси, иккита уй комбинати, 4 та автобаза планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги усулида бир неча ойгина ишлади. Лекин, бу корхоналарда меҳнат натижаси жуда баракали бўлди. Чунки хўжаликни юритишнинг янги принциплари ишлаб чиқариш резервларини тўла қидириб топиш ва улардан фойдаланиш имконини берди. Ишчилар ва ходимлар корхоналар хўжалик фаолиятининг яхшиланишидан моддий манфаатдордирлар.

Бу корхоналар беш йилликнинг иккинчи йилини барвақт кутиб олдилар. Айримлари бир ярим ойлаб 1967 йил ҳисобига маҳсулот берди. «Учқун» фирмаси коллективи йиллик планни 16 ноябрда бажарди. Пландагидан ташқари тайёрлаган турли хил тўқимачилик галантерея буюмлари 1 миллион 200 минг сўмликдан кўпроқни ташкил этди. Корхонада ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларни рағбатлантириш фондига 100 минг сўмликдан кўпроқ, социал-маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши фондига 40 минг сўмга яқин, ишлаб чиқаришни ривожлантириш фондига 50 минг сўмликдан кўпроқ маблағ ажратилди. Фирма коллективи қўшимча олган план топшириқларини муваффақиятли бажарганлиги учун фойдадан олган ажратмалар ҳисобига 180 минг сўмликдан кўпроқ жамғарма тўплади. Ишлаб чиқаришда банд бўлган ҳар бир ходимнинг ойлик маоши ўртача 2,5 процентдан ортди. Тошкент тамаки фабрикаси, янгича усулда ишлаган 3-автомобиль комбинати, 2502-автоколонна, Бўстонлиқдаги 125-автобаза, Бекободдаги 16-автобаза коллективларининг ҳам меҳнати ҳар қачонгидан самаралироқ бўлди. Улар ишлаб чиқаришнинг барча техника-иқтисодий кўрсаткичларини ошириб адо этдилар.

Иқтисодий ислоҳотни жорий қилиш бундан буён кенг кўламда давом этади. Беш йилликнинг иккинчи йилида 60 дан ортиқ саноат корхонаси, автомобиль хўжаликлари планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системаси асосида ишлашга ўтадилар. 13 саноат корхонаси ва 4 та автомобиль хўжалиги янги йилнинг биринчи кунларидан янгича ишлай бошлайдилар. Булар орасида Бекобод цемент-шифер комбинати, «Ташавтомаш», Тошкент трактор йиғув заводлари, «Узбекуголь» комбинати, В. И. Ленин номидаги радиолампа заводи ва бошқа корхоналар бор. Бу корхоналар коллективлари янгича ишлашга пухта тайёргарлик кўришди. Ишлаб чиқаришнинг барча звеноларини тахт қилиб қўйишди.

Янгича ишлаш, аввало, уни жорий қилган коллективлар учун фойдали бўлса, қолаверса жамиятимиз, тараққиётимиз, халқимиз фаровонлиги учун хизмат қилади. Янгича ишлаётган коллективларга ҳар доим муваффақиятлар, зафарлар ёр бўлсин!

М. МИРҲАМИДОВ.

Чеҳраларидан табассум аримайдиган бу қувноқ қизлар Украинадан келиб янги йилни Тошкентда кутиб олишди. Қардошларимиз қурган осмонўпар биноларда ҳозир ҳамшаҳарларимиз истиқомат қилишаяпти. Иссиқ квартира ҳадя этган украиналик биродарларга минг бор раҳматлар айтсак арзийди.

В. Сироткин, И. Глауберзон фотоси.

САҲОВАТЛИ ЙИЛ

Шонли йилномамиз китобининг яна бир зарҳал варағи очилди. Янги қутлуғ йилга қадам қўйдик. Одатда, шундай айём кунида ўтган қадрдон йилда қилинган ишларни, юз берган қувончли воқеаларни бир-бир эслайсан, киши!

Дарвоқе, саҳоватли 1966 йил кўплар қатори мен учун ҳам жуда мазмунли йил бўлди. Касби-кори шифокор бўлган киши учун энг қувончли нарса — бу ўзи даволаётган бемор дардига малҳам бўлишдир. Дарддан мусаффо бўлган кишидан илиқ сўз эшитганга нима етсин! Кишиларимиз сиҳат-саломатлиги учун курашишга озми-кўпми ҳисса қўша олганим билан ўзимни бахтиёр деб ҳисоблайман.

Ижодий изланиш ва медицина фанининг айрим муаммоларини ҳал этишда ҳам айрим ютуқлар қўлга киритилди. Гранит чангининг организмга таъсири бўйича олиб бораётган тадқиқотларим ниҳоясига етай деб қолди. Гранит чангининг гигиеник характерига оид монографиям босилиб чиқди.

Ўтган йили кафедрамиз ташкил этилганлигининг 30 йиллиги кенг нишонланди. Шу муносабат билан кафедрамизнинг фаолиятини ҳикоя қилувчи илмий мақола тайёрладим.

Бу йил бошлаб қўйилган тадқиқотларимни охирига етказиш мақсадида ғайрат билан ишлайман. Эски йилнинг ҳисоби — янги йилнинг китоби деганларидек, кўп йиллик изланишлар бўлажак докторлик диссертациям учун бой материаллар беришига ишончим комил.

Умри ЁҚУБОВА,
Тошкент Давлат медицина институти коммунал гигиенаси кафедрасининг ассистенти, медицина фанлари кандидати.

ТАШАККУР, ҚАРДОШЛАР

РЕПОРТАЖ

Хайрлашаётган йилимиз серташвиш келди. 26 апрель куни зилзиласидан кейин ҳам она еримиз узоқ вақт безовталаниб тўлғониб ётди. Пойтахтнинг бардошли халқи неча-неча тунларни дарё каби уйғоқ ўтказди. Кундузлари эса, яна ўз меҳнат постида сергак турди, зўр жасорат кўрсатиб, табиий офат яраларига малҳам излади.

Кўплаб уй-жойларимиз шикастланди, минглаб ҳамшаҳарларимиз бошпанасиз қолди. Бахтимизга қаторда норларимиз кўп экан, юкимиз ерда қолмади. Меҳрибон партия, жонажон ҳукуматимиз катта ғамхўрлик кўрсатишди, юз мингларча қардош бинокорлар ёрдамга келдилар.

Саратонда Чилонзордаги 13-квартал — Украина маҳалласида бўлганимизда «Осмон мисоли катта тандир, қуёш чўғдек лов-лов ёниб, ер юзига зўр ҳафсала билан олов пуркарди».

Теп-текис яланглиkда эндигина катта ишга қўл урилган эди. Бир чеккада туриб минора кранларини санагандик. «Тепаликни шитоб билан суриб йўл очаётган бульдозерчи», «катта асфальт йўлдан ғиз-ғиз ўтиб турган ағдарма машиналарининг» шоферлари, бўлажак бинонинг биринчи ғиштини қўйган бинокорлар билан суҳбатлашганимиз ҳамон ёдимизда.

1-Киев поездининг машҳур ғишт терувчиси Георгий Епифанов андавасини тўлдириб қоришма олиб, бурчакка тортилган режа симини ёнига қуйиб ёйиркан, устига биринчи ғишт қўйгач:

— Энг чидамли уй бўлсин! — деган эди.

— Тез ва соз битсин! — деб қўшиб қўйган эди бригадир Николай Лола.

— Бу уйда энг бахтиёр кишилар яшасин! — прораб Михаил Шчербань ана шундай тилак тилаганди.

Қардошларимиз янги йилгача Украина кварталида 30 минг квадрат метр уй-жой биносини фойдаланишга топширамиз, деб қатъий ишонтиришган эди. Ўшанда шу сатрларнинг муаллифлари ширин орзулар қанотида яхши ниятлар билан ярим йилча илгарилаб кетиб, газетанинг 22 июнь сонида қуйидагиларни ёзишган. «Мана шу кўриниб турган кўркам бинолар куни-кеча фойдаланишга топширилган хонадонларни, кўча, хиёбонларни мунаввар этиб турган мана шу Ильич чироқлари куни-кеча ёқилган. Лабларидан шўх кулги, чеҳраларидан илиқ табассум аримаётган, шу бахтиёр оилалар бу уйларга куни-кеча кўчиб киришган».

Янги йил арафасида яна ўша кварталда бўлдик. Орзуларимиз рўёбга чиқиб, ўша бўм-бўш ётган ерларда бугун обод квартал чирой кўрсатиб турганини кўриб қувонмасдан бўладими?

Рўпарадаги уйга кириб, квартиралардан бирининг эшигини тиқиллатамиз. Уй эгаси ўрта ёшлардаги киши, кўзлари қувноқ ва мамнун боқиб турган Павел Герасимов экан. Илгари улар пойтахтнинг Киров районидаги Трактор кўчаси, 19-уйда истиқомат қилишарди. Уйлари бузилгач, вақтинчалик қариндош-уруғлариникида яшаб туришибди. Украиналик ҳиммати баланд бинокорлар навбатдаги уй калитини топширишганида П. Герасимовга ҳам шу уйдан икки хонали квартира беришди. У хотини Мария ва қизи Светлана билан яқинда кўчиб келган экан. Уларнинг аввалги ён қўшнилари Нина Хлебцова бу ерда ҳам қўшни бўлибди. Ёнидаги квартираларга Носиров кўчасидан Равил Манасипов рафиқаси Закия, фарзандлари Рафиқ, Рамил, Маратлар билан кўчиб келган. Ҳаммаси шоду хуррам. Янги уй эгалари гап орасида қўли гул бинокорларга қайта-қайта раҳмат айтишар, миннатдорчилик изҳор қилишарди.

Украиналик дўстларимиз шу кунгача 15.500 квадрат метр уй-жой биносини тошкентликларга ҳадя этишган эди.

— Бугун-эрта яна 14.500 квадрат метр уй-жой майдони ўз эгаларига топширилади, — деди «Укрстрой» бош инженери Владимир Темерте.

Бош инженер айтган уйлар тахт эди. Ишчиларни уй олдиларини тартибга келтириш, йўлкаларга асфальт ётқизиш билан машғул ҳолда учратдик. Участка прораби Я. Гордиенко ишга бош-қош. Қурувчиларга сўнгги кўрсатмалар бераяпти. Украина кварталида киевликлар билан ёнма-ён туриб, Львов ва Луганск, Донецк ва Харьков, Днепропетровск ва Одесса қурувчилари ҳам астойдил меҳнат қилдилар, чинакам дўстлик ва қардошлик намуналарини кўрсатадилар. Қўшни маҳаллаларда РСФСР, Белоруссия, Молдавия Туркманистон, Тожикистон, Қирғизистон, қисқаси ҳамма қардош республикалардан келган бинокорлар бирор оила ҳам бошпанасиз қолмасин, янги йил арафасида уларнинг қалбига қувонч, чеҳрасига табассум бахш этайлик, деган эзгу ният билан мардонавор тер тўкдилар. Ўзбекистон қуёшининг ҳароратли тафтига, еримизнинг бот-бот силкинишларига бардош бериб, ҳамма қийинчиликларни енгиб ўтдилар.

Ҳозир Украина кварталида бинокорлар жуда оз қолди. Улар янги иш участкасига ўтдилар. Марказий универмаг атрофида қад кўтарадиган Украина микрорайони қурилишини бошлаб юборишди. Ана шу массив 37 гектар майдонга қулоч ёзади. Унда 113,5 минг квадрат метр ҳажмда уй-жой, бирнеча мактаб, магазин, даволаш муассасалари, болалар боғча-яслиси, хуллас инсоннинг фаровон турмуши учун нимаики зарур бўлса, барчаси бунёд қилинади. Массив 12 минг кишининг истиқомат қилишига мўлжалланмоқда. Шу кеча-кундузда бу улкан қурилиш майдонида иш қизғин. Ер текисланаяпти, бўлажак биноларга мустаҳкам пойдевор ётқизилмоқда, бинокорлик машина ва механизмлари Чилонзордан бу ерга кўчириб келинаяпти. Орадан яна бир йил ўтади. Шунда Украина микрорайони ҳам салобат билан қад кўтаради.

Янги йил тонги пойтахтимизда ўзгача файз ва латофат билан отмоқда. Шаҳримизда мардонавор меҳнат қилаётган бутун мамлакат халқларининг меҳри дарё вакиллари ҳам Янги йилни биз билан бирга кутиб олишяпти. Шу қутлуғ байрам тонготарида тошкентликлар қўлларини кўксиларига қўйиб, уларга:

— Бераётган катта ёрдамингиз учун, кўрсатаётган ҳимматингиз учун чин қалбдан ташаккур, қардошлар, — демоқдалар.

Т. МИРҲОДИЕВ.
З. МУҲАММАДЖОНОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

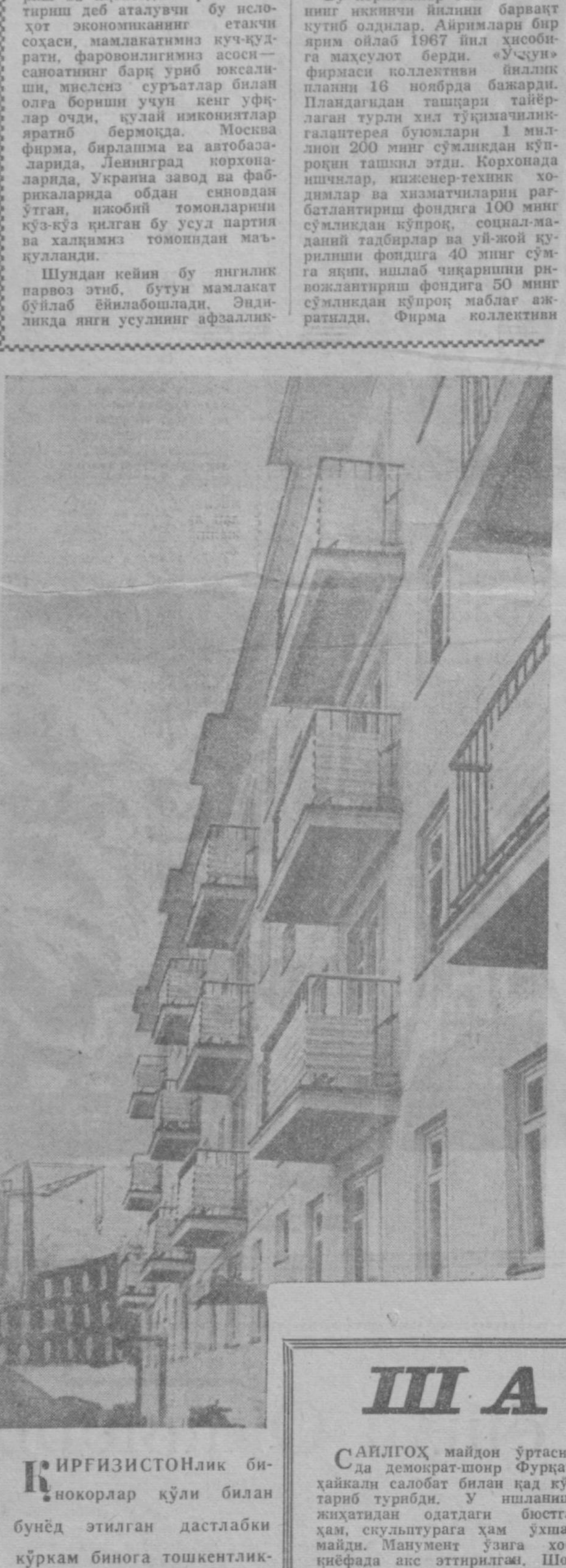

КИРҒИЗИСТОНлик бинокорлар қўли билан бунёд этилган дастлабки кўркам бинога тошкентликлар кўчиб киришди. 48 оила бу файзли квартираларда янги йилни кутиб олди. Янги уйдан тўйлар аримасин, азиз ҳамшаҳарлар.

А. Абалян фотоси.

ОРЗУЛАРИМ РЎЁБГА ЧИҚДИ

Кўп йиллардан бери мени бир фикр қийнаб келар эди. Тепловозда икки двигателли агрегатнинг уйғотгичи ишдан чиқиб қолгудек бўлса, машинистнинг қўл-оёғи ипсиз боғланиб қоларди. Чунки генератор уйғотгичсиз ҳеч қандай ток ишлаб чиқара олмайди.

Йўлда ҳам, уйда ҳам шуни ўйлаб, ҳеч ўйимга ета олмасдим. Ниҳоят, 1966 йилда калаванинг учи топилди. Уйғотувчи ишдан чиққан тақдирда бош генератордан ток олиш учун тепловоздаги аккумулятордан бемалол фойдаланиш мумкин экан. Бунинг учун икки-уч метр сим бўлса кифоя.

Бу янгилик ҳозир ҳаммага қўл келаяпти. Ҳамкасбларим ҳам уйғотгичсиз ток олиш йўлини ўрганиб олишган. Янгиликнинг жорий этилиши билан бекор туриб қолишлар барҳам топди.

Эндиликда янада кўпроқ ёқилғини тежаб қолиш йўлларини изламоқдаман. Ўтган йил бу соҳада бироз ютуқларни қўлга киритдим. Ўртача ҳисоблаганда ҳар ойда минг килограммдан ошиқроқ ёқилғи тежаб қолинди. Янги йилда яна бир қатор янгиликларни ишлаб чиқаришга жорий этиш ниятим бор. Дўстлар билан биргалашиб ижодий изланишда, меҳнатда янги-янги ютуқларни қўлга киритамиз.

Р. АЗИЗОВ,
Тошкент тепловоз депоси машинисти.

ШАҲРИМИЗ ОБИДАЛАРИ

САЙЛГОҲ майдон ўртасида демократ-шоир Фурқат ҳайкали салобат билан қад кўтариб турибди. У ишланиш жиҳатидан одатдаги бюстга ҳам, скульптурага ҳам ўхшамайди. Манумент ўзига хос қиёфада акс эттирилган. Шоир қўлига китоб тутган. Етти метрли бу ҳайкалнинг чап ёнбошида график усулда ясалган рельеф бор. Ўзбек ва рус халқлари дўстлиги тимсоли шу рельефда ёрқин акс этиб турибди.

Ушбу сатрларни ўқиган газетхон Тошкентда Фурқатга ҳали бундай ҳайкал ўрнатилмаган-ку деб, эътироз билдириши мумкин. Аммо, бу ерда биз бўлажак Фурқат майдони қиёфасини фикран кўз олдимизга келтирдик.

Ҳа, шоир ҳайкали шу янги йилда қад кўтаради. Қаерда дейсизми? Чилонзордаги «Чайка» кинотеатрининг ёнгинасида.

Самарали изланиш маҳсули сифатида яратилди Фурқат ҳайкали! Бундан беш йил муқаддам тошкентлик бир группа рассом-ҳайкалтарошлар шоир монументи лойиҳасини тайёрлашга киришган эдилар. Улар ажойиб ва оригинал ҳайкал лойиҳасини яратишга муваффақ бўлдилар. Қайноқ ижодий меҳнат юксак тақдирланди.

Фурқат ҳайкали шаҳримизда янги йилда ўрнатиладиган обидалардан бири, холос. Азм Тошкентимизда бундай тарихий обидалардан анчагинаси қад кўтаради. Маҳорат билан ишланган монументаль скульптуралар, тематик панолар, бир бутун ансамблни ташкил этган иншоотлар пойтахт кўчалари ва хиёбонлари, майдончалари ва скверлари чиройига-чирой, ҳуснига-ҳусн қўшади.

Тарихий обидаларни яратиш ва ўрнатиш ишлари бир жойга марказлаштирилди. Бундай масъулиятли ва фахрли ишга даъват этилган шаҳар бадиий совети яқинда ташкил топди. Бадиий совет атрофига таниқли рассомлар, моҳир инженерлар, тажрибали лойиҳачилар уюшган. Улар обидалар учун ишланадиган эскизларни тасдиқлайдилар, ҳайкалларнинг тайёрланиши ва ўрнатилиши билан бевосита шуғулланадилар.

—Бу йил биз учун айниқса қайноқ ижодий йил бўлади,— дейди шаҳарнинг бош рассоми ўртоқ К. Салоҳиддинов.—Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллиги муносабати билан кўп иш қилишимиз керак. Бир неча тарихий обидалар яратилади. «Босмачиларга қарши курашда ҳалок бўлганлар», «Биринчи комсомоллар» номли обидалар устида ҳам ижодий иш олиб борилмоқда. Ўртоқлар мозорида Совет Иттифоқи Қаҳрамони, биринчи ўзбек генерали Собир Раҳимовга бюстли ҳайкал ўрнатилади.

Ўзбек халқининг бой маданий меросини яратишга муносиб ҳисса қўшган мутафаккир олим ва шоирлар ҳақидаги обидаларни яратиш ҳам кўзда тутилган. Абу Али ибн Сино, Умар Хайёмлар сиймолари обидаларда ўз аксини топади. Улуғ мутафаккир шоир Алишер Навоийнинг бой ижодиётига бағишлаб алоҳида тематик панно тайёрланмоқда.

Беруний майдонининг эртанги истиқболи ҳақида икки оғиз сўз. Келгусида бу ер Тошкентдаги энг гўзал хиёбонлардан бири бўлиб қолажак. Майдонга довюрак комсомоллар образи акс эттирилган катта склупьтурани ўрнатиш лозим деб топилди. «Комсомоллар» деб аталган бу монументаль скульптура асари лойиҳаси доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги муносабати билан яратиляпти.

Шаҳримиз обидалари қўли гул бинокорларнинг жўшқин меҳнатини тараннум этувчи ажойиб скульптура билан ҳам бойийди.

Ҳайкалтарошларимиз скульптураларда хотин-қизлар образини яратишга ҳам дадил киришдилар. «Победа» маданият ва истироҳат боғига ўрнатиладиган скульптура хотин-қизларга бағишланган ана шундай катта асарлардан бири бўлади. Олти метрли бу асар мармардан ишланади.

Ҳа, гўзал Тошкентимиз чинакам тарихий обидалар шаҳрига айланади. Рассомлар, инженерлар, лойиҳачиларнинг шаҳримиз маданий кўрки ва ёдгорлиги бўлган скульптура асарларини яратиш устида катта қунт ва илҳом билан қилаётган қайноқ меҳнатлари буни яққол исботлаб турибди.

А. АЛИЕВ.

ТУХФАЛАР, ХУШХАБАРЛАР

● Пойтахт области саноати мана беш кундан бери янги йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаряпти. Пландагидан ташқари ўнларча миллион сўмлик турли хил маҳсулотлар завод ва фабрикалардан истеъмолчиларга йўл олади.

● Утган йил областимиз бўйича давлатга ҳаммаси бўлиб салкам 1 миллион 100 минг тонна қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари сотилди.

● Табиий офатдан зарар кўрган Тошкент аҳолиси учун ярим миллион квадрат метрдан ортиқ уй-жой майдони қуриб битказилди. Ўн мингдан ортиқ оила янги уйларга кўчиб кирди.

● Бутун бир шаҳарча — Сергели беш ой ичида қуриб битказилди. Бу ерда 100 минг квадрат метрдан ортиқ турар-жой майдони ишга тушди. 30 мингдан ортиқ киши йўлдош шаҳарчада яшай бошлади.

ЙИЛЛАРИМИЗ БИРИ-БИРИДАН ҚУТЛУҒ

Бугун ёшу-қари ҳаммамиз ҳам беҳад хурсандмиз. Навқирон Янги йилга катта орзулар билан дадил қадам қўйдик. Шундай кезларда қадрдон бўлиб қолган, битмас-туганмас бойлик яратилган, совет кишиларига бир жаҳон ғалаба ҳадя этган 1966 йил якунларига яна бир назар ташлаймиз.

Жонажон республикамиз она-Ватанимизга 4 миллион 80 минг тонна ўзбек пахтасини тортиқ қилди. 1 миллион 700 минг тоннадан зиёд «оқ олтин»ни қудратли машиналар ёрдамида териб олинди. Бу пахтачиликни, айниқса, оғир қўл меҳнати ҳисобланган йиғим-теримни механизациялаштиришда илгари томон қўйилган шаҳдам қадам бўлди.

Партиямиз XXIII съезди, КПСС Марказий Комитети март ва май Пленумлари қарорларидан руҳланган бизнинг колхозимиз аъзолари ҳам ўтган йилни қишлоқ хўжалигининг барча соҳасида юқори кўрсаткичлар билан якунладилар.

Пахтачиликда фан ютуқларидан, илғорлар тажрибасидан самарали фойдаландик. Механизация қанотимиз, оғиримизни енгил қилган қудратли куч бўлди. Ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни кўпайтириш учун деҳқончилик маданиятини яхшиладик. Ирригация-мелиорация ишлари кенг йўлга қўйилиб, экин майдонларимиз ерости сувларидан тозаланди.

Мана, мисоллар билан айтиб ўтишимиз мумкин. 1960 йилда гектаридан олинган ҳосил бор-йўғи 13,2 центнерданга тўғри келган эди. 1963 йилда 17,9 центнерданга етказилди. Бултурги йилда эса, кўтарилган хирмондан ҳаммамиз мамнун бўлдик. Янгиликка ихлос қўйган, ҳар туп ғўзани кўз қорачиғидек асраб, парвариш қилган деҳқонларимиз 1000 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 26,4 центнердан пахта ҳосили олдилар. Она-Ватанга пландан ташқари 500 тоннага яқин «оқ олтин» етказиб берилди.

Деҳқонларимиз Янги йил шодиёнасида ўтган йили машина терими соҳасида улкан ютуқларга эришганликлари хусусида мамнун сўзлайдилар. Ахир, 1963 йилда машинада 500 тоннагина пахта терилган эди. Ўтган йили-чи? Пайкалларимизда 34 машина бетиним ишлаб турди. Моҳир механизаторларимиз 90—100 тоннадан ошириб пахта теришга эришдилар. Шундай қилиб, «зангори кема»лар бункеридан тўкилган пахта 2360 тоннадан зиёд бўлди. Бу ялпи ҳосилнинг 91 процентини ташкил этади.

Машина терими биринчи навбатда йиғим-теримни қисқа муддатларда тамомлаш, кузги шудгорни тез ва соз ўтказиш имкониятини берган бўлса, иккинчидан, колхозчиларнинг моддий манфаатдорликларини юксак даражага кўтарди. Чунки қўл теримига сарфланадиган харажатдан кўра машина теримига кетган маблағ қарийб ўн баравар камайди. Буни қуйидаги рақамлардан ҳам кўрса бўлади. 2360 тонна пахтани машиналар ёрдамида териб олиш учун колхозимиз механизаторлари г а 11.433 сўм сарф қилинди. Республика Министрлар Советидан келиб, механизаторларимиз билан ёнма-ён туриб машинада пахта терган шоферларга 4690 сўм, бошқа ҳамма харажатлар бўлиб 24704 сўм маблағ сарф қилдик. Бухгалтерларимизнинг ҳисоблаб чиқишича агар шунча миқдордаги пахта қўл билан терилса, 94400 сўм сарфланиши аниқланди. Кўриниб турибдики, фақат машина терими ҳисобига колхозимизнинг 70 минг сўмдан ортиқ пули тежаб қолинди. Бу ҳар бир иш кунига тақсимланадиган ҳақнинг янада ошишига олиб келди. Ҳозирги ҳомчўтларга қараганда пахтачиликдан 1 миллион 197 минг сўм даромад қилибмиз. Бир иш кунига 5 сўм 37 тийиндан пул тақсимлашни мўлжаллаб турибмиз.

Гектаридан олинаётган ҳосилдорликнинг йилдан йилга ошаётганлиги, даромадимизнинг кўпаяётганлиги қишлоғимизни янада ободонлаштириш, кўркамлаштириш имкониятини бермоқда. Колхозчилар учун ўнлаб янги уй-жой бинолари қурмоқдамиз. Янги маданий-маиший бинолар қад кўтараяпти.

Колхозимиз аъзолари янги беш йилликнинг биринчи йилини ана шундай қувончли якунлаган эканлар, 1967 йилда ҳам қишлоқ хўжалигимизнинг барча жабҳасида ғайрат-шижоат билан меҳнат қиладилар. Гектаридан олинадиган пахта ҳосилини янада кўпайтириб, камида 29—30 центнерданга етказиш, таннархини арзонлаштириш тадбирларини кўрадилар. Арзон ва мўл чорва маҳсулотлари етказиш йўлида астойдил кураш олиб борадилар.

Шу кунгача янги йил мўл ҳосили ғамида бирмунча ишлар қилдик. Барча пахта майдонлари чуқур шудгор қилиб қўйилди. Об-ҳаво қулай кунларида далага гўнг чиқариш, ариқ-зовурларни тозалаш ишлари олиб борияпти. Устахонада ҳам меҳнат яхши ташкил этилган. Азамат механизаторларимиз техника ремонтини барвақт тамомлаб, агрегатларни кўклам экиш кампаниясига шай қилиб қўйиш чораларини кўрмоқдалар.

1967—Янги йилимиз ҳам ўтган йилгидек қутлуғ бўлади. Деҳқонларимиз, чорвадорларимиз эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш, арзон ва мўл қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қиладилар.

Ю. ТУЛАГАНОВ,
Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг раиси.

Ассалом, янги айём

Эски йил ечмоқда коржомасини,
Ҳалол меҳнат қилиб роса толибди.
Зафарга тўлдириб солномасини,
Пенсия дафтарин қўлга олибди.
Эъзозу-икромга унинг ҳаққи бор,
Тўйларга тўй қўшди ва бўйларга бўй.
Ёшга ёш қўшди-ю, ва бошларга бош,
Шаҳарга шаҳарлар ва уйларга уй.
Не хил муаммолар қўйди у, ечдик,
Синовлар ташлади чиниқдик яна.
Ёп-ёруғ юз билан истиқболга тик
Бормоққа ҳақлимиз дадил, мардона.
Оппоқ соқолини силаб, файз тўкиб,
Бизга оқ йўл тилаб қолар эски йил.
Ташаккур айтамиз аста қад букиб,
Хўшлашув чоғида хўрсиниб енгил.
У ортда қолади тенгдошлари кўп,
Тарих китобида ўрни бор, тайин.
Навқирон йилни у етаклаб, суйиб
Ўрнига қолдириб кетар атайин.
— Марҳабо!— дегаймиз навқирон йилга,
Бизларга эски йил васияти шу.
Эзгу ниятларни жо қилиб дилга,
Унинг йўлларига сочамиз ёғду.
Шодлик, қувонч бўлиб қилади ташриф,
Қадаҳда май бўлиб қалбга ўт ёқур.
Ер-у кўк, саҳролар ва тоғлар ошиб
Янги даврон бўлиб бизларга боқур.
Ризқу рўз ўртада, нон-туз ўртада,
Истиқбол бўлиб у кўрсатур жамол.
«Ассалом!—дегаймиз шонли эртага,
Она юрт бўлсин деб яна баркамол!..

Зоҳиджон ОБИДОВ.
1966 йил, 31 декабрь.

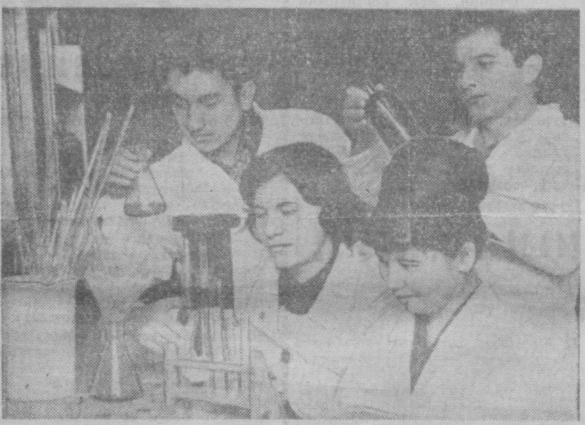

Институтларнинг студентлари ҳам янги йилни ўқишда яхши натижалар билан кутиб олдилар. Суратда: Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг агрохимия факультетининг студентлари лабораторияда амалий машғулотлар олиб бормоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

ОБЛАСТИМИЗНИНГ шонли механизаторлари беш йилликнинг биринчи йилини мисли кўрилмаган зафарлар билан якунладилар. Область хўжаликларида етиштирилган жами «оқ олтин»нинг ярмидан кўпроғи фақат машиналар билан йиғиштириб олинди. Фотомухбир А. Мальцев олган мана бу суратда республикамизнинг донгдор механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. А. Тюпко ўзининг бир группа издошлари билан янги йилнинг янги режалари тўғрисида суҳбатлашмоқда.

НОЗ-НЕЪМАТ

Бу корхона дарвозасидан ҳар куни кам деганда 200 тоннадан маҳсулот чиқади. Бу маҳсулотлар турли-туман: оддий нондан тортиб, хилма-хил ширинликларгача бор. Уларнинг ҳаммаси Тошкент аҳолиси учун чиқарилаяпти.

Тошкент булка-кондитер комбинати коллективи зиммасига юклатилган масъулиятли вазифани шараф билан адо этмоқда. Озиқ-овқатлар ишлаб чиқариш ва уларнинг хилларини кўпайтираяпти. Коллектив яқинда беш йилликнинг биринчи йили планини муваффақиятли бажарганлиги ҳақида рапорт берди. Хомашёни тежаб-тергаб сарфлашда ҳам дуруст натижаларга эришди. Йил бошидан бери иқтисод қилинган хомашё ҳисобига 70 тонна маҳсулот тайёрланди.

Корхонада илғор технологияни жорий қилиш, унумли ишлаётган асбоб-ускуналарни ўрнатишга алоҳида эътибор берилаяпти. Кейинги ойларда 66 та янги машина-механизмлар ишга туширилди. Шунинг ҳисобига қатор операцияларни бажариш енгиллашди, 2 минг сўмлик иқтисодий фойда кўрилди, 4,5 минг сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Х. ОЛИМЖОНОВ.

„ТАЛЛИНСТРОЙ" БИНОЛАРИ

Чилонзорда ҳозир барча миллатдаги бинокорларни учратиш мумкин. Уларнинг бири ғишт теряпти, бири қоришма тайёрлаб минора кранларини бошқараяпти. Қардошларимиз бу ерга янги Тошкент яратиш ишқида келишган. Ҳадемай, Москва, Ленинград, Украина кварталлари ёнида Эстония маҳалласи ҳам пайдо бўлади.

«Таллинстрой» тресги бинокорлари ёзи билан озмунча ишларни амалга оширишмади. 200 бинокор ҳозир ҳам қўлни-қўлга бериб, бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қилаяпти. Қурилиш майдонида иш уч сменада ташкил этилган. Қисқа муддат ичида Эстониянинг дастлабки 50 квартираси тошкентликларга совға қилинди. Ҳозир яна навбатдаги 50 квартирали бино кўкка бўй чўзиб турибди. Куни-кеча бўёқчи ва электриклар сўнгги қаватнинг охирги хонасини ҳам қўлдан чиқардилар. Электр, газ, коммуникация тармоқлари уланди. Бино фойдаланишга тайёр.

Янги йилда ҳам эстониялик дўстларим из Тошкентда қурилиш ишларини давом эттиришади. Улар яна 50 квартирали турар-жой ва 280 ўринли болалар боғчаси биноларини ҳам Тошкентга совға қилиб, кейин ўз юртларига жўнаб кетишади. Зиммага олинган мажбуриятни тезроқ бажариш учун бошланган мусобақада В. Филиппов, В. Минзуев, М. Шурпечова ўртоқлар каби бинокорлар барча имкониятларни ишга солмоқдалар.

О. НИЁЗОВ.

20.000 ТРАКТОР

1966 йилда эслаб қоладиган воқеалар жуда ҳам кўп бўлди. Аввало, пахтакорларимиз тарих билмаган улкан хирмон кўтариб барчани қойил қолдирдилар. Машинасозлар ҳам бу йил «оқ олтин» соҳибкорларининг чин мададкори бўлдилар.

Корхонамиз коллективи беш йилликнинг биринчи йилида салкам 20 мингта трактор ишлаб чиқариб, қишлоқларга жўнатди. Бу ютуққа бизнинг цех аъзолари ҳам ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Участкамизда асосан шестернялар ишлаб чиқарилади. Бир кеча-кундузда цех бўйича 30 мингтага етказиб шестерня тайёрланмоқда. Бу қувончли кўрсаткичдир. А. Султонов, Н. Галиев, А. Абдуқодиров каби қўлигул ишчиларимиз бу кўрсаткичга эришгунча озмунча тер тўкканлари йўқ. Уларга ўхшаган меҳнатсеварлар ғайрати билан шундай зафарлар қўлга киритилди.

Янги йилда яна ҳам унумлироқ ишлашга бел боғлаганмиз. Ҳаммамиз ҳозирданоқ Совет ҳокимиятининг 50 йиллик тўйини муносиб совғалар билан кутиб олиш иштиёқида социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдирмоқдамиз.

Қ. РУСТАМОВ,
Ўзбекистон трактор йиғув заводи 10-цех бошлиғи.

Замонамиздан ўргилай

БУГУН байрам. Диллар қувончга, хонадонлар зиёга тўлган. Ёшлар ҳам, қариялар ҳам Октябрнинг эллигинчи йилини ўзгача рўшнолик билан кутиб олишяпти. Табассум жилва қилмаган, ўз бахтидан, тақдиридан хурсанд бўлмаган одамни учратмайсиз.

Етмиш ёшга қадам қўйдим. Ҳаётимда аччиқни ҳам, чучукни ҳам кўрганман. Ота-боболаримиз қари билганни пари билмайди, дейдилар. Етмиш йиллик умримда кўпни кўриб орттирган гапларим бор. Бугун байрам куни, эркинликка чиққанимизга эллик йил тўлишига қадам қўйган кунимиз бир-икки оғиз гап гапирсам ёшларимиз хафа бўлишмас, деб ўйлайман.

Мен Тошкентнинг Олмазор маҳалласида туғилиб ўсганман. Биз оилада 9 бола эдик. Тўрт ўғил, беш қиз. Қўл учида кун кўрардик. Бизларнинг ўқишимиз ҳақида гап-сўз ҳам бўлган эмас. Ўн иккига кирар-кирмас паранжига чирмаб қўйишарди. Давр шунақа эди. Бахтли болалик, яйраш-яшнаш, кўнгил ёзиш нима эканлигини билмаганмиз.

Тошкентда Совет ҳукумати ўрнатилганда 18—19 ёшларда эдим. Янги келин бўлиб тушган эдим, шекилли. Камбағалларнинг тўйи нима бўлган ҳам дейсиз. Мен турмушга чиққанимда номига тўй бўлган, холос!.. Менинг турмуш ўртоғим ҳам оддийгина деҳқон бўлиб, қўли «калта» эди. У ҳам «осмон узоқ, ер қаттиқ» деб зорланарди, бечора!

Совет ҳокимияти бунёдга келгач, унинг ҳақиқий инсонпарварлигини, камбағалпарварлигини дарров тушундик. Биз сингари оддий одамлар жон-жон деб янги ҳукуматни ёқлаб чиқишди. Қаерда бўлмасин улар душманларга дашном бера бошладилар.

Шунинг учун ҳам ҳар доим ҳукуматимиз омон бўлсин, ишлари ривож топаверсин деб гапирганим гапирган. Болаларимга ҳам сидқидилдан меҳнат қилинглар, давлатимизнинг бири икки бўлаверсин, деб насиҳат қилганим қилган.

Дарвоқе, болаларим!.. Менинг ўн болам бор. Шунинг учун ҳам мени ҳамма серфарзанд, пири-бадавлат деб иззат-ҳурмат қилади. Ана шунда ич-ичимдан хурсанд бўлиб кетаман. Энг тўнғичим Маликжон. Техника доктори. Малик Набиев деса, ҳамма билади. Академик. Ундан кичиги Ҳамиджон. Темир йўлда ишлайди. Сапий инженер. Аъложон институтни битириб, нефть ишлаяпти. Анварим ўқияпти. Қизларим ҳам уйли-жойли. Бири инженер, бири врач, бири кимёгар.

Юқорида айтганимдек, мен ўқимаганман. Ўзим ўқимаганимга яраша болаларимни ўқитай, мулла қилай дедим. Замонамиздан ўргилай, ниятимга эришдим. Ҳаммасини ўқитиб бошини бошга, қўлини ошга етказдим. Ҳукуматимизга фойда берадиган одамлар бўлиб етишишди. Тўрт куёвим, тўрт келиним, элликка яқин набирам, ўнга яқин эварам бор. Улардан ҳам жуда-жуда мамнунман.

Партия ва ҳукуматимизга минг раҳматким, биз сингари миллионлаб бечораларнинг бошини кўкка етказди, бахт дарбозасини очиб берди. Ёшларга айтадиган гапларимдан бири шуки, партиямизга, ҳукуматимизга меҳрли, муҳаббатли, сидқидилдан меҳнат қилувчи бўлинглар.

Болаларим газеталардан ўқишади, ўзим ҳам радиодан эшитиб қоламан. Америкаликлар Вьетнам деган мамлакатдаги одамларни хўрлаб, эзишиб, бомбалар ташлашиб ётишган эмиш. Шуларни эшитиб қон қусгир ўша иғвогарларни ёмон кўриб кетаман. Янги уруш бошлашмоқчими деб ташвишланиб қўяман.

Яна бир айтадиган гапим шуки, оламда ҳар доим тинчлик бўлсин. Бир урушни кўрдик, иккинчисини кўрмайлик. Янги йил қутлуғ келсин. Ҳамма ерда осойишталик тиклансин. Инсоният кулфат тортмасин!

Ўтган йилимиз табаррук йил бўлди. Ҳамма соҳада яхши гаплар эшитилди. Пахта дейсизми, бошқа экинлар дейсизми. Барака йили бўлди. Ўтган йилдаги ажойиб гаплардан яна бири шу бўлдики, асрлар бўйи узоқдан томоша қилиб келган ойнинг расмини ўз кўзимиз билан кўрдик. Ойга одам учадиган кунларни кўрсам, деган ниятим бор.

Болаларим! Бизлар ва сизлар ана шундай улуғ замонда яшамоқдамиз. Шундай замонда яшашнинг ўзи бир бахт эмасми?! Уни янада гўзал ва нурафшон қилиш сизларга, ёш авлодга боғлиқ. Сизлар ана шу муқаддас ишончларни оқлайсиз деган умиддаман.

Ёш ва қариларни, барча ватандошларимни газета орқали байрам билан қутлайман. Ҳаммага бахт тилайман!..

Тожихон САИДХЎЖАЕВА,
Тошкент, 2-Магнитогорский кўчаси, 41-уй.

Суратда: Тожихон буви ўз фарзандлари орасида. Н. Муҳаммаджонов фотоси.

ҚАЛБ ҚЎШИҒИ

Янги йилнинг ҳурмати,
Ҳар нарса янги бўлса.
Орзунг кулиб ҳаётда,
Қалбинг нурга кўмилса.
Ёшлар такрор яшарса,
Асло қариш билмайин.
Кексалар иззат билан
Бўлса, ҳориш билмайин.
Яшарса инсон ўғли,
Шу хилда кундан-кунга.
Муборак йил олдидан,
Кафиллик берса бунга.
Кўнгил шуни тилайди,
Бу мутлақо тўғри гап.
Бугун янги йил кирар,
Шонли эски йил тугаб.
Кўнгил сўзин қувватлаб,
Сўз бошлар инсон ақли:
— Инсон ҳаётдан мамнун,
Мағрур яшашга ҳақли.
Лекин кўнгил фикрига,
Бир сўзни қўшмоқ керак.
Қуруқ орзу қилмайин,
Меҳнат-ла, жўшмоқ керак.
Меҳнат инсон номини,
Улуғловчи одил куч.
Меҳнат билан ҳар орзу —
Умид, меҳнат — шонли бурч.
Меҳнат деди эски йил,
Номи тарихда қолди...
(Соат мили ўн икки —
Рақамига тақалди).
Йил кирди, ҳамма хурсанд,
Бир-бирини табриклашар.
Ҳар бир орзунг меҳнатда,
Меҳнат қилсанг ярашар.

Толиб ЙЎЛДОШ.

УЧ ПРОГРАММАДА

Ўзбекистон пойтахтидаги телемарказ 30 декабрь кечқурундан бошлаб учинчи программани эшиттиришга киришди. Эндиликда Тошкент ва Москвадан доимо бериладиган эшиттиришларга Фрунзе ва Олмаотадан бериладиган телевизион эшиттириш ҳам қўшилди. Бу эшиттириш бешинчи канал бўйича олиб борилади. Бунга янги передатчикни тажриба тарзида фойдаланишга тушириш туфайли эришилди. Ўзбекистон ССР алоқа министрлиги кабель ва радиореле магистраллари бошқармасининг инженерлари К. Ведяшев, М. Затокэвенко, А. Иноятов, Л. Ҳакимов ва бошқалар аппаратларни монтаж қилишда ва ишга туширишда айниқса зўр ғайрат билан меҳнат қилдилар.

Тошкент — Москва ва Ленинграддан кейин мамлакатда уч программадан бирини танлаб кўриш мумкин бўлган учинчи шаҳардир. Тошкент — Душанба ва Самарқанд — Ашхобод — Красноводск — Боку радиорелелинияларининг ишга туширилиши билан Ўзбекистон пойтахти Ўрта Осиёдаги ва Закавказьедаги барча республикалар билан телевизион программаларни айирбошлай олади.

В. ШЕВЦОВ.
ЎзТАГ мухбири.

● Адлер ва Янги Афон шаҳарларидан пойтахтимизга хурмо ва кокос пальмалари, мирта, агава, дроцена ва камелия гуллари етиб келди. Улар жамоат бинолари, янги бинолар, мактаблар, касалхоналарни безаб туради.

● Республика қўғирчоқ театрининг «Алижон билан Валижон» спектакли эскизларидан бири Канадага юборилди. У қўғирчоқшуносларнинг халқаро фестивалида намойиш қилинади.

● Куни-кеча олим С. Зиёдуллаев докторлик диссертациясини ёқлади. Бу республика Фанлар Академиясида ўтган бир йил ичида ҳимоя қилинган 186-диссертация ҳисобланади.

● Ўзбекистонлик ёш қўшиқчи Роза Эминжонова яқинда Италиядан қайтиб келди. У жаҳонга машҳур Милан опера театрида стажировкада бўлиб, энг уста италъян опера санъати усталаридан таълим олди.

Янги йил барча совет кишиларига шоду-хуррамлик ва бахт олиб келди. Бахтиёр болаларимиз шу дақиқаларда янги йил арчаси атрофида қувнаб-қувнаб ўйнамоқдалар. Суратда: янги йил арчаси ёнида.

„БЕШ“

ИНТЕРМЕДИЯ

(Меҳри ойна олдида сочини тараяпти. Эшикдан ўғилчаси Садир киради.)

Меҳри — Бордингми?
Садир — Бордим.
Меҳри — Ким бор экан?
Садир — Аммам.
Меҳри — Яна ким бор экан?
Садир — Битта қўшнилари.
Меҳри — Қайсиси. Иззат холами?
Садир — Отини билмайман.
Меҳри — Нега билмайсан, лапашанг. Бошида дока рўмоли борми? Сочига оқ тушганми?
Садир — Бошига қарамадим.
Меҳри — Эй, ландавур, лапашанг.
Садир — Менга аммамнинг қўшнисининг отини билиб кел деганмидингиз? Айтган гапингизни айтдим, келдим.
(шкафдан китобни олиб, ўқимоқчи бўлади).
Меҳри — Тушунтириб айтдингми?!
Садир — Тушунтириб айтдим.
Меҳри — Нима дединг?
Садир — Опақимнинг қудаларининг ўтиришига ойим ҳам борар эканлар дедим.
Меҳри — Аммang нима дедилар?
Садир — Яхши дедилар.
Меҳри — Машина билан бориб ўзим олиб кетаман дегандир?
Садир — Унақа демадилар.
Меҳри — Янги йилни қаерда кутишармиш, айтдиларми?
Садир — Айтмадилар.
Меҳри — Сўрамадингми?
Садир — Сўрамадим.
Меҳри — Ҳа, лапашанг. Автобусда бордингми?
Садир — Йўқ, трамвайда бориб, трамвайда келдим.
Меҳри — (Ўғлини қўлига беш сўм бериб) Ма, энди ғириллаб бозорга тушиб, ошнинг хомини олиб кел! Уч кило гуруч, бир кило гўшт, гўштнинг бир сўмлигидан ол. Ярим литр ёғ, икки кило сабзи, бир кило пиёз, 12 та нон, озгина майда пул ортади. У ўзингга... тушундингми? Қани қайтариб бокчи? Нима-нима оласан?
Садир — Дарс қилмайманми, кеча «2» олдим.
Меҳри — Ҳа, нима бўлибди. «2» олсанг осмон узилиб ерга тушармиди?
Садир — Яна «2» оламанми?
Меҳри — Олсанг оларсан, адангга айтаман, ўқитувчингга тушунтириб қўяди. (Қўлига рўмол тутқазиб) Ғирилла! (Хасан киради).
Хасан — Ҳа, ўғлим, башаранг тиришиб турибди.
Меҳри — Кеча «2» олибди. Ўқитувчисига айтиб қўйинг, кўргани шу бўлиб қолибди. Нуқул «2» қўярмиш. У қанақа ўқитувчи ўзи.
Хасан — Ташвиш қилма. Ўқитувчингга ўзим гапириб қўяман.
Меҳри — (Ўғлига қараб) Ана, эшитдингми?
Хасан — Қаёққа кетаяпти?
Меҳри — Харажатга.
Хасан — Бор, сўлжаймай.
(Садир чиқиб кетади. Хасан Меҳрига қараб) Ўзи бу йил ўғлинг 6-синфда ўқияптими, ёки 7-синфдами?
Меҳри — (ўйланиб) Ўтган йили 6-ни битирибмиди, 5-нимиди?
Хасан — Ҳа, кел қўй, ҳали ўзидан сўрармиз...
Хўш, хоним, янги йил дастурхонига нималар тайёрладилар, ана буни гапиринг.
Меҳри — Янги йил дастурхони кўнгилдагидек. Нима деган бўлсангиз ҳаммаси тайёр.
Хасан — Дастурхон «5» денг!
Меҳри — «5»!

Ж. АСОМИДДИНОВ.

Янги йил дастурхонига.

А. Абалян фотоэтюди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

(ҲИКОЯ)

Дилфор

БИР НЕЧА йиллар муқаддам онажонимдан айрилганман.

...Бу йил кечки ўрта мактабни тугатиб, Тошкентга ўқишга келдим. Имтиҳонларни топшириб, институтга ҳам кириб олдим. Ўқишга киришга кирдим-у, ётоқ масаласида бироз қийналдим. Зилзила институт ётоқхонасига ҳам шикаст етказган экан. Жой излашга тўғри келди. Уй излаб бир неча кун сарсон бўлдим. Кунларнинг бирида, омадим келиб, шаҳар четида ёлғиз турадиган бир аёлга дуч келиб қолдим. Уй соҳибаси ҳовлини чиннидай қилиб супириб-сидирарди. Мени кўрди-ю ранги негадир бирдан оқариб кетди. қўлидан супургиси тушиб кетди. Мен томон бир-бир қадам босиб келди-да, юзимга узоқ тикилиб қолди. Кейин «Ҳа, сиз учун жой топилади, қоқиндиқ...» деди. Кейин, хоналарни кўрсатиб: «Қайси бири ёқади, ўзингиз танланг» деди. «Ҳаммаси ҳам ёқади. Келаман» деб қайтаётганимда, у орқамдан паришонхотир тикилиб қолди.

Унинг мўлтираган, она меҳри алангаланиб турган қора кўзлари, ажин босган маъюс чеҳраси, оқ оралаган сочлари нима учундир ўша кўрганимдаёқ қалбимга меҳр учқунини ташлади. Жойлашиб олганимдан сўнг аёлнинг юрак сирларидан воқиф бўлдим.

...Бешқўрғон қишлоғининг энг гўзал қизи бўлган экан Турсунхон. Ота-онаси ёлғиз қизларини кўз қорачиғидек асраб ўстиришган. Колхоз тузуми бошланган. Бу ишга Турсунхоннинг отаси бош-қош бўлган. Қишлоққа бостириб келган босмачилар шу важдан қизнинг ота-онасини ўлдирганлар. Турсунхон бўлса севган йигити Жаъфар билан аранг қочиб қутилишган.

Улар Тошкентга етиб келадилар. Севишганлар бир ёстиққа бош қўйишади. Жаъфар заводда ишлай бошлайди. Топишганларнинг бахти очилгандай бўлади. Лекин уруш уларнинг ошига оғу солади. Эндигина фарзанд-ўғил кўрган Жаъфар фронтга жўнайди. Икки йилдан сўнг ундан қора хат келади. Турсунхоннинг эндигина қуриган кўз ёши қайта дарё бўлиб оқади. Ўғли Кумушбек аяси бетоб пайтида кўчада ўйнаб юриб, бедарак йўқолади. Турсун опа ҳам ёр, ҳам фарзанд доғида ўртанади.

Кумушбекнинг чап қоши устида катта холи бор экан. Менинг ҳам чап қошим устида нўхатдек қора холим бор. Биринчи бор кўрганда менинг худди ана шу холимни кўриб ҳаяжонланган экан. Яна шуниси борки, мен Кумушбекка ўхшаб кетар эмишман.

Ая мени ўтказгани жой тополмайди, жонидан ортиқ севади. Уйга келмай қолсам, узун тунларни бедор ўтказади, қозоннинг қопқоғи очилмайди, пиёлага чой ҳам қуйилмайди.

Шу зайилда кунлар, ҳафталар бир-бирини қувиб ўтаборшлади. Мен ҳам ая сингари тунларни киприк қоқмай ўтказаман. Юрагимга биров бир парча чўғ ташлаб қўйгандай. Ўтган йилларни, болалигимни эслайман. Билганларим жуда ҳам оз.

Менинг онам йўқ! Ҳа, шундай. Ёшлигимдаёқ дунёдан кўз юмган эканлар. Менга шундай дейишган. Отам бор. Пискентда. Ҳаёт. Онам, онажонимо!... Эҳтимол у ўлмагандир. ҳаётдир. Эҳтимол нариги уйда кўз ёшларини тўкиб, фарзанд доғида эзилаётган аёл мени туққан, йўқотган, мени деб куйиб юрган онажонимдир. Эҳтимол адашиб, чирқираб қолган кунимболасиз бир кимса раҳми келиб, мени ўзи билан бирга олиб кетгандир. Эҳтимол!..

Назаримда онам ҳеч қачон ўлмаганга ўхшайди. Неча бор ойнага қараб чеҳрамни ўша аёл чеҳрасига солиштириб кўраман. Ўхшайман! Ўхшайман унга! Чиндан ҳам у менинг онаммикин? «Мен ўғлингизман!» деб иссиқ бағрига отилгим келади. Юрагим типирчилайди: «Ҳа, у сенинг онанг, ҳажрингда қон йиғлаган муштипаринг ўша!» деб хитоб қилади.

Йўқ, сабрим косаси синди. Аниғини билишга жазм қилдим. Пискентга, отамнинг олдига жўнадим. Унга воқеани бафуржа гапириб бердим. У супада ёстиққа суянганича узоқ ўйланиб қолди. Бир маҳал қарасам, унинг кўзларига ёш қуйилиб келарди. Ниҳоят, отам қалбида узоқ йиллардан бери сақлаб келган сирини айтди.

Отам билан ўлиб кетган аям мени бозорда йиғлаб турганимда учратишади-да, бағрига босишиб, одамлардан суриштиришади. Ҳеч ким «бола меники» демайди. Мени уйларига олиб кетадилар. Кейин ҳам отам ҳар сафар бозор тушганда «Бола йўқотган одамни» сўроқлайди. Аммо топа олмайди.

Отам гапларимнинг ҳақиқатига қонмоқчи бўлди шекилли, мен билан Тошкентга жўнади. Ҳовлига етиб келгунимизча ошиққанимдан ўзимни қаерга қўйишни билмас эдим. Ошиқмай бўлади дейсизми?! Бир неча йиллар муқаддам йўқотган онамни топиб олганлигимга ҳеч ҳам ишонгим келмас эди. Ҳозир энг азиз кишимни кўришим, унинг интизор кўзларига фарзандлик меҳри билан боқишим, узоқ йиллар ҳижрон азобида қийналган мушфиқ онам қучоғига гўдак боладек отилишим керак. Шу дақиқалар юрагимга ҳам қўрқув, ҳам олам-олам шодлик соларди.

Ҳовлига югуриб кирдим. Уй эшигигача етиб бора олмадим. «Ойижон, ойи!» деб бақириб юбордим. Ичкаридан ҳовлиқиб аям... Йўқ, йўқ, онажоним, менинг онам чиқиб келди.

— Ойижон, мен Асад эмасман, Кумушбекман!..

Беҳол онамни йиқилишдан зўрға тутиб қолдим. У гапирмас, мени бағрига босиб фақат юзларимни, сочларимни, елкаларимни силар, юм-юм йиғлар эди...

Раҳимберди УМАРОВ.

КЕЛИНГ, КУЛИШАЙЛИК

АБИЛҚОСИМ ТУЙЧИЕВ ИЖОДИДАН

● Абилқосим Тўйчиев ва Абдураим полвон Норқуловлар ўз қизиқчиликлари, аскиялари билан халқимиз орасида ҳурмат қозонишган. Улар саҳналарда, тўй-томошаларда одамларни кулдиришиб мамнун этадилар. А. Тураев фотолари.

ЯРА УСТИГА ЧИПҚОН

Бир ака-ука Москвага боришибди. 13-қаватдан жой олишиб, биринчи қаватдаги ресторанда маишат қилишибди. Соат иккида чиқишса, лифт ишламапти. Қани кетдик дейишиб, зинадан юриб саккизинчи қаватта борганда акаси:

— Уҳ, тамом бўлдим, мен у ёққа чиқолмайман. Коридорда ётавераман, — дебди.

— Э ака, юринг озгина қолди...

Яна чиқишади. Ўн биринчи қаватда у ўзини шаппа ташлабди.

— Мени қўй, боравур ука.

— Ака юринг. Бир гап бор, айтсам бўлмайди. Ундан кўра секин чиқиб олинг...

— Яна қанақа гап?

— Калитни биринчи қаватдаги дежурнийда қолдирибмиз...

— Аҳ!...

АЛДА[illegible]Ш

Бир камхарж[illegible]ам келаётса лайлакка [illegible] тушиб, ёз бўлибди шекилли, дебди-да, шартта оёғидаги этигини ечиб сотиб юборибди. Ўша куни ҳаво айниб, ёмғир аралаш қор ёғиб кетибди. Ўзини-ўзи койиб, калиш билан келаётса, дарахтда бир оёғини бекитиб лайлак ўтирганмиш. Унинг пиғони палакка чиқиб:

— Э, ярамас махлуқ, ё ўзингга қилмадинг, ё менга, — дебди.

БЕПАРВО ДИРЕКТОР

Бир маст томошабин театр балконидан дўст деймаи деб туриб пастга йиқилиб тушибди. Уни кўтаришиб касалхонага жўнатишгач, администратор директорга хабар берибди:

— Ўртоқ директор, балкондан пастга одам тушиб кетди, — дебди.

Директор бир нарса ёзиб ўтирган экан, бепарволик билан:

— Майли, ўтиравер с и н, аммо лекин билетининг разгинцасини олишни унутманглар, — дебди.

ОТА ВА БОЛА

Бир магазинчи бор экан. Қариндош-уруғларининг ҳаммаси ҳам магазинида ишлашаркан. У бир кун бола-чақалари билан ҳайвонот боғига борибди. Ҳаётида маймунни сира кўрмаган беш яшар ўғли:

— Дада, бу нима? — деб сўрабди.

— Э, ўғлим, бу бува-калсаларимизнинг амакисизнинг тоғасининг ўғли деса, бола:

— Ҳа, ундоғ бўлса нимага магазинга ишга олмагансиз! — дебди.

ИШЁҚМАС

Мен ишхонамдагилар билан пахтага чиқдим. Пахталар чаман очилган. Илло пахтанинг нимагадир бўйи кичик, аммо ҳосили кўп. Мен бригадирдан сўрадим.

— Оғайни, мен ёшлигимда пахта терганимда пахтанинг бўйи мени кўмар эди. Аммо, ҳосили кам эди. Ҳозир пахта кичик, ҳосили кўп. Нимага шунақа?

— Э, оғайни, пахта жойида турибди. Аммо сиз ўсиб кетипсиз. Хафа бўлманг, кўряпман ўтириб теришингизни. Янаги сезонда келсангиз сизга пахтани томга экиб бераман...

ЯНГИ ЙИЛ ЮМОРЛАРИ

— Сафаржон, янги йиллар билан. Нима бўлди қовоқларингиз бўртиб кетибди. Кечаси тоза балиқ бўлиб сузганга ўхшайсиз-а.

— Бир грамм ичган бўлсам, тешиб чиқсин.

— Ие-ие, нега энди?

— Нега бўларди, хушёрхонада эдим-да.

* * *

Терговчи — Хўш, янги йилда ҳам чайқовчилик қилаверасизми?

Чайқовчи — Тез-тез хабар олиб турсаларинг, ўлай агар чайқовчилик қилсам.

* * *

Йигит — Яхши қиз янги йилда сизга қалбимни совға қилмоқчиман, сиз-чи?

Қиз — Мен боқчадаги қизчангизга қўғирчоқ совға қилмоқчиман.

* * *

Бир пассажир автобаза директоридан сўрабди:

— Янги йилда қандай режаларингиз бор?

— Шоферларимизга боғлиқ. Бизга қолса, бир маршрутда эллик эмас, юздан пассажир олиб, мусобақа пойгасининг олдида бориш ниятимиз бор.

А. ШАЙХОВ.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

АСАЛАРИ УЯСИДА «РАҚС»

Колтуши шаҳридаги биология илмий шаҳарчасида физиологлар қўли билан ясалган ва катталиги табиий асаларидан қолишмайдиган сунъий асалари озиқланиш манбаи арилар уясидан қанчалик нарида эканлиги тўғрисида ўзининг тирик шерикларига хабар беради.

Гул япроқлари орасидан бол тўплаётган асаларига худди ўхшаб, «рақс» тушаётган сунъий асалари олимларга катта хизмат қилмоқда. Бу сунъий асалари туфайли олимлар асалари уясидан то овқатланиш жойигача бўлган масофани жонли асаларилар бол тўплаётган асаларининг уяга келаётган вақтида берган товуш сигналларининг узунлигига қараб белгилаётганликларини аниқлашга муваффақ бўлдилар. Асаларларда ҳосил бўладиган шартли рефлекслар уларнинг информацияни идрок қилишида энг муҳим роль ўйнаётганлиги аниқланди.

Физиологлар турли зотли асалариларнинг, жумладан итальян, грузин ва бошқирд асаларилaрнинг бир-бирлари билан қандай гаплашаётганлигини ўрганишга киришдилар.

Ленинград яқинидаги Колтушида пенопластдан ясалган асалари махсус туйнук орқали арилар уясига киритиб қўйилади. Махсус асбоблар сунъий асаларини муайян частотада тебратиб туради. Унинг бу тебранишлари гул япроқлари орасида бол моддалари кўп бўлган участкадан қайтиб келаётган асаларининг «рақсига» айнан ўхшайди.

ШЕРИКЛИ ДАРД

Эгизак туғилган Вера билан Надежда Васильевалар 50 ёшга кирди. Уларнинг иккови учун битта медицина карточкаси тутса ҳам бўлади, чунки болалик чоғларидан бери улар кўпинча бир кунда деярлик оғриб, бир кунда тузалишади. Вера Ленинград яқинида Надежда эса Брянск атрофидаги жойда истиқомат қилади. Яқинда шу иккала хотин бир кунда оғриб қолди. Врачлар уларнинг ҳар икковидаги касалликни, «гипертония сабабли мияда қон айланишнинг бузилиши» деб топдилар.

Ленинградлик невропатолог профессор Г. Акимов бу ҳолни муайян қонуният деб ҳисобламоқда. Эгизаклар кўпинча айни бир дард билан оғриганликлари сингари ҳоллар медицинага маълум. Бироқ, профессор икки эгизакда айни бир дарднинг баббаравар бошланиб, баббаравар ўтишини жуда ноёб учрайдиган бир ҳол деб ҳисобламоқда.

Олим ТАСС мухбири билан суҳбатда айтдики гипертония касаллиги ва бош мия томирларининг атеросклерози пайдо бўлишида ирсият факторининг роли бор, деган гаплар медицина матбуотида ҳозир кўп ёзилмоқда. Эгизак опа-сингиллар учраган дард бу фикрни исботлаш учун мароқли мисол бўла олади. Ҳозир иккала эгачи-сингилнинг дарди ариб қолди.

XX АСР ҚАШАЛОТЛАРИ

Химия асри кашалотлар (денгиз ҳайвонлари) иштаҳасига қандайдир таъсир қилган бўлса керак. Бу йил кит овловчи совет кемаларида хизмат қилаётган илмий ходимлар уларнинг ошқозонидан пластмассадан ясалган сабзавот халтаси кулдон, атир шишаси, нейлон стакан, пластмасса қопланган кабель ўрами ва ҳатто целлулоиддан ясалган қўғирчоқ ҳам топиб олдилар. Бу ғалати коллекция балиқчилик хўжалиги ва океанография тинч океан илмий тадқиқот институтига яқинда келтириб топширилди.

(ТАСС мухбирлари).

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

1 январда

Мактаб ўқувчиларининг каникул кунларида

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 10.30 — **Хат элтувчи — Снеговик** (болалар учун мультфильм), 10.50 — **Аямажиз** (бадиий фильм), 12.10 — **Концерт** (болалар учун).

Рус тилида: 12.50 — **Мультфильм** (болалар учун), 13.10 — **Киносаёҳатлар альманахи**, 13.30 — **Цирк юлдузлари**, 15.00 — **Пионерия** (киножурнал), 15.10 — **Қор фантазияси** (янги йил концерти), 17.00 — **Янги йил арчаси атрофида** (болалар учун ўзбек тилида), 17.35 — **Диело** (вокаль чолғу квартети), 17.55 — **Қувноқ ҳандалар**, 18.30 — **Севги ва лимандр** (бадиий фильм ўзбек тилида)., 19.45 — **Концерт**, 20.05 — **«Ёшлик» студияси янги йил балига чорлайди** (ўзбек тилида), 21.20 — **Автомобилдан сақлан** (кинокомедия), 22.50 — **Эстрада, қўшиқ ва рақслар** (ўзбек тилида), 23.20 — **Янги йил «Голубой огонёк»** саҳифаларида.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — **Москва кўрсатади**.

2 январда

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 11.00 — **Қизил галстук ҳақида поэма** (болалар учун хужжатли фильм), 11,35 — **Алёнка** (бадиий фильм).

Рус тилида: 13.00 — Свердлов номли концерт залидан **Янги йил арчаси томошалари олиб кўрсатилади**, 14.00 — **Светлячок** (кинофильм), 14.10 — **Янги йил карнавали** (телефильм), 14.30 — **Ёввойи оққушлар** (ҳужжатли фильм).

Ўзбек тилида: 18.00 — **Қўғирчоқлар ҳикоя қилади** (кичкинтойлар учун).

Рус тилида: 18.20 — **Телевизион янгиликлар**, 18.35 — **Ўзбек керамикаси**, 19.00 — **Сергей Есенин** (ҳужжатли фильм).

20.00 — **Эртаги кун программаси**.

Ўзбек тилида: 20.05 — **Телевизион янгиликлар**, 20.25 — **Осмон ҳам бизники** (телефильм), 20,45 — Э. Воҳидов. **Ёшлик девони**, 21,05 — **Салом** (ҳужжатли фильм), 21.35 — **Аёллар** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 1/I да кундуз **Доктор Айболит**, кечқурун **Опера ва балет кечаси**, 2/I да кундуз **Этик кийган Мушук**, кечқурун **Майсаранинг иши**.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/I да кундуз ва кечқурун **Оқ қабутар**, 2/I да кундуз **Қутлуғ қон**, кечқурун **Қотил**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Ўзбек цирк коллективи** ва йиртқич ҳайвонларни ўргатувчи **Иван Рубан** иштирокида **Циркда арча**. Томоша 10 январгача кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 да бошланади.

РАССОМ А. ХОЛИҚОВ БЛОКНОТИДАН

— Байрамингиз муборак!.

Сўзсиз сурат.

— Хотин; электр устарамга кўзинг тушмадими?

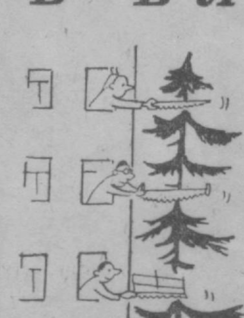

Изоҳнинг ҳожати йўқ...

— «Вечер»ингда кўп ичиб қўйма, тағин умрида ичкилик кўрмаган экан, деб ўйлашмасин, болам.

Янги йилда ўша эски ашула.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р—06971. ИНДЕКС 64970. А—1768.